

LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJAS
UN
FRANCIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJAS
RĪCĪBAS PLĀNS SADARBĪBAI KULTŪRĀ
2026. – 2031. GADAM

Latvijas Republikas Kultūras ministrija (turpmāk – “Latvijas Puse”) un

Francijas Republikas Kultūras ministrija (turpmāk – “Francijas Puse”) (turpmāk abas puses kopā – “Puses”),

saskaņā ar Latvijas Republikas valdības un Francijas Republikas valdības 1997. gada 14. aprīlī Parīzē parakstīto Līgumu par kultūras, izglītības, tehnisko, zinātnisko un tehnoloģisko sadarbību,

atsaucoties uz Politisko deklarāciju par Latvijas un Francijas stratēģisko partnerību, kas tika parakstīta Rīgā 2008. gada 23. maijā un Politiskās deklarācijas par Latvijas un Francijas stratēģisko partnerību rīcības plānu 2018. – 2022. gadam, kas tika parakstīts Parīzē 2018. gada 9. aprīlī, un Politisko deklarāciju par Latvijas un Francijas stratēģiskās partnerības rīcības plānu 2023. – 2027. gadam, kas tika parakstīts Rīgā 2023. gada 29. septembrī, apņēmības vadīti padziļināt divpusējo sadarbību kultūras, audiovizuālajā un mediju jomā, īstenojot konkrētus pasākumus, jo īpaši saistībā ar Francijas institūta Latvijā trīsdesmitās gadadienas svinībām 2027. gadā, paziņo, ka vēlas sasniegt šādus sadarbības mērķus 2026. – 2031. gadam:

VISPĀRĒJAIS IETVARIS

Puses atzinīgi vērtē divpusējās sadarbības panākumus kultūras, audiovizuālajā un mediju jomā.

Puses vienojas padziļināt un pastiprināt šo sadarbību, īstenojot konkrētus pasākumus saskaņā ar turpmāk noteiktajām prioritātēm laikposmam no 2026. līdz 2031. gadam.

1. SADARBĪBA RADOŠO NOZARU UN DIGITĀLĀS JAUNRADES JOMĀ

Puses vienojas veicināt savstarpēju zināšanu un labas prakses apmaiņu, kā arī atbalstīt ar radošajām nozarēm saistītu pasākumu popularizēšanu, jo īpaši skatuves mākslas, mūzikas, filmu un audiovizuālo mediju, izdevējdarbības, dizaina, mākslas un amatniecības, kā arī digitālās jaunrades jomā.

1.1. Skatuves māksla un mūzika: Puses atzinīgi vērtē esošās sadarbības intensitāti un augsto kvalitāti gan mākslinieciskās izcilības jomā, gan starp valstu galvenajām kultūras iestādēm un uzņēmējorganizācijām – norises vietām, koncertzālēm, nacionālajiem un reģionālajiem orķestriem, pētniecības un radošajiem centriem, kā arī cirka mākslas organizācijām. Tās apņemas saglabāt un stiprināt šo impulsu, veicinot jaunu partnerību veidošanu un jaunu mākslinieciskās izpausmes formu attīstību, jo īpaši ar festivālu, tostarp Aviņonas Starptautiskā teātra festivāla, turneju, ekspertu apmaiņas un mākslinieku rezidenču starpniecību.

1.2. Kino jomā: Turpinot sadarbību pēc 2026. gada 21. maijā parakstītā kino kopražošanas līguma starp Latvijas Republikas valdību un Francijas Republikas valdību, Puses vienojas veicināt katras valsts kinematogrāfisko darbu un talantu pieejamību un atpazīstamību otras valsts auditorijas vidū.

Tās apņemas stiprināt sadarbību starp abu valstu iestādēm, pasākumu organizatoriem un nozares profesionālajām organizācijām, kā arī atbalstīt sadarbību un kontaktu veidošanu starp nozares ieinteresētajām personām.

Šajā nolūkā tās veicina kopīgu projektu izstrādi, jo īpaši kopražojumu jomā, veicinot apmaiņu starp profesionāļiem, izplatot esošos atbalsta un sadarbības mehānismus un atbalstot abu valstu pārstāvju dalību kino festivālos.

Puses nodrošinās, ka šīs divpusējās un Eiropas mēroga iniciatīvas tiek īstenotas ilgtermiņa perspektīvā, veicinot ilgtspējīgu, strukturējošu un abpusēji izdevīgu sadarbību, kas veicina abu valstu audiovizuālo nozaru starptautisku atpazīstamību un attīstību.

1.3. Literatūras jomā: Puses pauž apņemšanos atbalstīt grāmatniecības un izdevējdarbības nozari, veicinot sadarbību starp rakstnieku un literāro tulkotāju organizācijām, kā arī starp izdevējiem un tipogrāfijām. Tās atkārtoti apliecina atbalstu grāmatām, lasīšanai, grāmatu gadatirgiem un festivāliem, kā arī publiskajām bibliotēkām, atzīstot to būtisko lomu demokrātijas stiprināšanā, zināšanu un informācijas pieejamībā, kā arī Eiropas vērtību aizsardzībā.

Puses veicina sadarbību starp rakstnieku un literāro tulkotāju organizācijām, lai veicinātu savstarpēju sapratni un abu valstu literāro darbu izplatīšanu. Kā prioritārie partneri šajā sadarbībā tiek minēta Starptautiskā rakstnieku un tulkotāju māja Ventspilī, Starptautiskā tulkošanas koledža Arlā, Latvijas Literatūras /*Latvian Literature*/ platforma, Nacionālais grāmatu centrs, Francijas institūts Parīzē un citas Francijas iestādes, kas strādā, lai popularizētu un atzītu franču literatūru.

Puses pauž gandarījumu par aktivitātēm, ko īsteno *Normandie Livre & Lecture* organizētā organizācija *Les Boréales*, lai popularizētu Latvijas literatūru un kultūru Francijā.

1.4. Dizaina jomā: Puses vienojas veicināt sadarbību un pieredzes apmaiņu šajās jomās, lai stiprinātu dizaina lomu kā ekonomiskās attīstības un inovāciju virzītājspēku, jo īpaši ņemot vērā ilgtspējīgas pilsētvides un pilsētplānošanas izaicinājumus.

Šo mērķu sasniegšana cita starpā ir atkarīga no sadarbības un kontaktu attīstības starp nozares profesionāļiem Francijā un Latvijā, kā arī starp mākslas izglītības iestādēm abās valstīs.

1.5. Digitālā jaunrade: Puses pauž apņemšanos atbalstīt sadarbību un pieredzes apmaiņu digitālo prasmju, zināšanu un jaunrades attīstības jomā. Francijas puse strādā pie tā, lai Francija kļūtu par vadošo partneri atzīta Eiropas radošuma centra izveidē animācijas, videospēļu un imersīvo tehnoloģiju jomā.

Puses veicina kopīgu projektu izstrādi, jo īpaši digitālo kopražojumu jomā. Šajā nolūkā tās veicina profesionāļu tīklošanos, popularizē esošos atbalsta un sadarbības instrumentus un atbalsta abu valstu pārstāvju dalību festivālos, pasākumos un izplatīšanas platformās, kas veltītas digitālajai jaunradei, tostarp digitālajos festivālos, platformās un imersīvās pieredzes projektos.

Puses atkārtoti apstiprina apņemšanos turpināt veicināt inovācijas un eksperimentus digitālās mākslas praksē, jo īpaši atbalstot pētniecību un attīstību jaunos formātos, piemēram, virtuālajā realitātē, paplašinātajā realitātē, interaktīvos darbos un mākslīgajā intelektā. Tās nodrošinās tehnoloģisko rīku, nepieciešamo prasmju un ražošanas vides pieejamību šo darbu radīšanai. Vēl viena sadarbības joma ir “Digitālais novembris” - ikgadējs starptautisks pasākums, kas veltīts digitālajai kultūrai un kurā tiek cildināta Francijas digitālās radošuma daudzveidība. Parakstītāji ar gandarījumu atzīmē, ka 2026. gada izdevuma programmā ir iekļauta apaļā galda diskusija starp Francijas un Latvijas ekspertiem par tēmu “Mākslīgais intelekts un kultūra”.

2. SADARBĪBA MEDIJU POLITIKAS JOMĀ

2.1. Puses apmainās ar zināšanām un labo praksi medijpratības un žurnālistu profesionālās pilnveides jomā. Tās atbalstīs abu valstu kompetentās iestādes kopīgu medijpratības projektu īstenošanā, kuru mērķis ir stiprināt informācijas vidi un mazināt dezinformācijas izplatību.

2.2. Puses vienojas veicināt kopīgu projektu īstenošanu medijpratības izglītības attīstībai un izplatīšanai bērniem, jauniešiem, skolotājiem un bibliotekāru auditorijām.

2.3. Puses apmainīsies ar pieredzi un labo praksi mediju nozares profesionāļu kvalifikācijas pilnveides jomā.

2.4. Puses dalīsies pieredzē un zināšanās par sabiedrisko mediju pārvaldības jautājumiem, jo īpaši attiecībā uz publiski finansēta satura veidošanu un tā finansēšanas modeļiem.

2.5. Puses vienojas apmainīties ar zināšanām un labo praksi mediju digitālās transformācijas jomā.

2.6. Puses vienojas apmainīties ar zināšanām un labo praksi nelegāla satura uzraudzībā, jo īpaši attiecībā uz naida runas novēršanu un apkarošanu, kā arī mediju regulējošās iestādes darbības principiem.

2.7. Puses vienojas apmainīties ar zināšanām un labo praksi mediju atbalsta politikas un instrumentu jomā.

2.8. Puses vienojas apmainīties ar zināšanām un labāko praksi mediju reklāmas regulējuma jomā.

2.9. Puses vienojas apmainīties ar zināšanām un labo praksi attiecībā uz mediju profesionāļu drošību un aizsardzību.

2.10. Puses vienojas apmainīties ar zināšanām un labo praksi attiecībā uz uzticamas un augstas kvalitātes informācijas sagatavošanu un izplatīšanu, lai stiprinātu cīņu pret dezinformāciju.

2.11. Puses atkārtoti apliecina savu apņemšanos turpināt un stiprināt šo sadarbību, jo īpaši sarežģītā ģeopolitiskā kontekstā, lai garantētu mediju pakalpojumu noturību, uzticamību un neatkarību.

2.12. Puses atzinīgi vērtē augsto sadarbības kvalitāti, kas izveidojusies starp ARTE un Latvijas Sabiedriskais medijs (LSM). Vēloties veicināt Eiropas Savienība kultūras, digitālās un tehnoloģiskās suverenitātes saglabāšanu, tās pauž atbalstu *Arte+ Europe* projektam, kura mērķis ir izveidot visas Eiropas mērogā pieejamu straumēšanas pakalpojumu divdesmit četrās valodās.

3. SADARBĪBA KULTŪRAS MANTOJUMA UN MUZEJU JOMĀ

3.1. Puses apņemas veicināt gan teorētiskas, gan praktiskas pieredzes apmaiņu materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma. pārvaldībā, popularizēšanā un saglabāšanā. Šī apmaiņa jo īpaši būs vērsta uz labāko praksi pētniecībā un datu apstrādes praksēm.

Šajā nolūkā Puses mudina izveidot labāk koordinētas un pastāvīgākas divpusējas un daudzpusējas konsultatīvās grupas jautājumos, kas saistīti ar kultūras mantojuma aizsardzību, tostarp bruņotu konfliktu situācijās.

3.2. Puses atbalsta muzeju izstāžu apmaiņu, jo īpaši laikmetīgās mākslas jomā, veicinot informācijas un labās prakses apmaiņu, kā arī kopīgu projektu izstrādi. Šajā nolūkā tās veicina divpusēju sadarbību starp nozīmīgākajiem Latvijas un Francijas nacionālajiem muzejiem, tādiem kā Latvijas Nacionālo mākslas muzeju, Francijas Nacionālo mēbeļu fondu, Pompidū centru un Rotko muzeju Daugavpilī, lai veicinātu izstāžu un pieredzes apmaiņu, kā arī mākslinieku dalību starptautiskos pasākumos, festivālos, rezidencēs un radošajās darbnīcās.

3.3. Puses atkārtoti apliecina apņemšanos sadarboties Francijas institūta Latvijā 30. gadadienas programmas ietvaros, kas tiks atzīmēta 2027. gadā, jo īpaši atbalstot Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Riharda Vāgnera izstādes projektu, kas plānots 2027.–2028. gadā. Šīs sadarbības mērķis ir stiprināt starptautiskās profesionālās kopienas kopīgās vērtības un veicināt ciešāku sadarbību starp Eiropas kultūras iestādēm.

3.4. Puses veicina tiešu divpusēju sadarbību starp bibliotēkām, muzejiem un arhīviem, jo īpaši veicinot otras Puses ekspertu pētniecisko darbu un atbalstot kopīgu projektu īstenošanu.

4. SADARBĪBA MĀKSLAS IZGLĪTĪBAS JOMĀ

4.1. Lai veicinātu talantu attīstību mākslu jomās, Puses veicina daudzveidīgu sadarbību profesionālās vidējās mākslas izglītības līmenī.

4.2. Puses veicina kultūras projektu un pasākumu īstenošanu starp abu valstu mākslas un kultūras augstākās izglītības iestādēm divpusēju un daudzpusēju līgumu un Eiropas Savienības programmu ietvaros, kā arī starptautisko programmu ietvaros, kas pieejamas citu Pušu valstīm.

5. CITAS SADARBĪBAS JOMAS

5.1. Puses veicina kopīgu divpusējo un daudzpusējo pasākumu īstenošanu Eiropas Savienības, Eiropas Padomes, Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) un citu starptautisko organizāciju programmu un projektu ietvaros.

5.2. Puses atbalsta Latvijas un Francijas partnerības attīstību Liepājas – Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027. gadā un Buržas – Eiropas kultūras galvaspilsētas 2028. gadā ietvaros, kā arī pēc šo iniciatīvu īstenošanas.

5.3. Puses apņemas stiprināt sadarbību, veicinot labās prakses apmaiņu, kuras mērķis ir samazināt kultūras un radošo darbību ietekmi uz vidi, jo īpaši izstrādājot videi draudzīgus projektus ražošanas, izplatīšanas un mobilitātes jomā. Tās atbalsta arī izpratnes veicināšanas pasākumus par ekoloģisko pāreju, kā arī inovācijas ilgtspējas jomā kultūras nozarēs.

5.4. Puses atkārtoti apstiprina savu apņemšanos nodrošināt plašāku un iekļaujošāku kultūras vides un satura piekļūstamību, jo īpaši personām ar invaliditāti, grūtāk sasniedzamām auditorijām un jauniešiem. Šajā nolūkā tās veicina pieredzes apmaiņu un risinājumu izstrādi, kas uzlabo piekļuvi mākslas darbiem, kultūras vietām un praksei, tostarp izmantojot digitālos rīkus, kā arī iekļaujošu kultūras politiku, kas stiprina izpausmes daudzveidību un pilsoņu līdzdalību.

5.5. Puses paredz stiprināt sadarbību kultūras un veselības mijiedarbības jomā, jo īpaši pamatojoties uz Eiropas ieteikumiem. Tās veicina labās prakses un pieredzes apmaiņu starp kultūras un veselības nozares ieinteresētajām personām, kā arī atbalsta iniciatīvas, kuru mērķis ir labāk integrēt kultūru sabiedriskās veselības politikās, atzīstot tās lomu profilaksē, labbūtībā un sociālajā kohēzijā.

6. CITI JAUTĀJUMI

6.1. Puses apstiprina, ka neizslēdz iespēju vienoties par citām iniciatīvām, kas nav minētas šajā Rīcības plānā, un īstenot turpmāku apmaiņu kultūras, audiovizuālo mediju un mediju jomā.

6.2. Puses plāno īstenot visas šajā Rīcības plānā paredzētās iniciatīvas saskaņā ar piemērojamo starptautisko tiesību aktu un abu Pušu nacionālo normatīvo aktu saistībām, kā arī citām saistībām, kas izriet no Latvijas un Francijas dalības Eiropas Savienībā.

6.3. Puses uzsver, ka visas šajā Rīcības plānā minētās iniciatīvas īstēnos attiecīgajam gadam pieejamo finanšu resursu ietvaros un pēc savstarpējām konsultācijām starp abu Pušu kompetentajām iestādēm.

6.4. Puses uzsver, ka finanšu un citi pasākumi, kas saistīti ar šajā Rīcības plānā plānotajām vizītēm, pasākumiem un citām iniciatīvām, tiks koordinēti un pieņemti pēc abu Pušu kompetento iestāžu savstarpējas apspriešanās.

6.5. Abu Pušu kompetentās kultūras iestādes vienosies par sadarbības un kultūras apmaiņu veidiem un nosacījumiem.

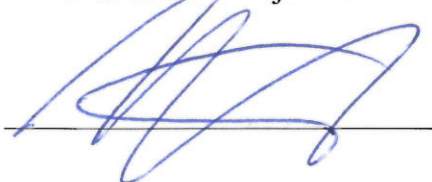
6.6. Šis Rīcības plāns var tikt grozīts vai papildināts pusēm par to savstarpēji rakstiski vienojoties.

6.7. Visas domstarpības, kas var rasties, īstenojot šo Rīcības plānu, tiks risinātas konsultāciju un sarunu ceļā starp Pusēm.

Šis rīcības plāns stājas spēkā tā parakstīšanas dienā un ir spēkā līdz 2031. gada 31. decembrim.

Parakstīts Rīgā 2026. gada 24. septembrī divos oriģināleksemplāros, viens latviešu valodā un otrs franču valodā, abi teksti ir vienlīdz autentiski.

Latvijas Republikas
Kultūras ministrijas vārdā

Francijas Republikas
Kultūras ministrijas vārdā

